

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Vykonateľnosť pohľadávky vzniknutej z titulu náhrady trov konania z pohľadu § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/109/2018 dňa 28. 3. 2019
- 2. Zastupovanie členov pozemkového spoločenstva pred súdmi**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15. 4. 2019
- 3. Prikázanie sporu inému súdu z dôvodu veľkej vzdialenosti ku konajúcemu súdu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Ndc/17/2018 zo dňa 31. 1. 2019
- 4. Pochybnosti správcu dane o uskutočnení deklarovaných plnení a jeho povinnosti pri vedení dokazovania**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžfk/53/2017 zo dňa 29. 1. 2019
- 5. K pojmu „občianske spolunažívanie“**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžk/44/2017 zo dňa 29. 1. 2019
- 6. K spáchaniu trestného činu na viacerých osobách pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5To/39/2019 zo dňa 21. 5. 2019
- 7. Ak sa predáva nehnuteľnosť ako celok, nemusia byť v zmluve špecifikované spoluvlastnícke podiely predávajúcich**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/73/2018 zo dňa 17. 4. 2019
- 8. Závazok zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve neprechádza na právnych zástupcov**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 6Co/94/2018 zo dňa 29. 4. 2019
- 9. K porušeniu zákazu konkurencie dôjde len vtedy, keď medzi dotknutými subjektami existuje reálne súperenie**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/179/2017 zo dňa 18. 4. 2019
- 10. Dojednanie o poplatku za možnosť odkladu splatnosti splátok úveru ako neprijateľná zmluvná podmienka**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Co/50/2018 zo dňa 14. 5. 2019
- 11. Správny orgán musí zaujať odôvodnené stanovisko k návrhu testu proporcionality za účelom použitia nezákonného dôkazného prostriedku**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 7S/32/2015 zo dňa 30. 4. 2019
- 12. K vyživovacej povinnosti v súvislosti s prerušením vysokoškolského štúdia na 1 rok za účelom zdokonalenia sa v cudzom jazyku**
Rozsudok Krajského súdu sp. zn. 6CoP/24/2019 zo dňa 19. 8. 2019
- 13. K možnosti opätovného priznania príspevku na výživu rozvedeného manžela po uplynutí piatich rokov od rozvodu**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/4/2019 zo dňa 27. 2. 2019
- 14. Neposkytovanie informácií spoločníkovi je dôvodom pre zrušenie jeho účasti v spoločnosti**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 13Cob/160/2019 zo dňa 18. 9. 2019
- 15. Pri ušlom zisku spôsobenom úverovým podvodom sa nezohľadňujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/34/2019 zo dňa 15. 5. 2019

1. Vykonateľnosť pohľadávky vzniknutej z titulu náhrady trov konania z pohľadu § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/109/2018 dňa 28. 3. 2019

Anotácia:

Žalobcovia sa žalobou domáhali podľa ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka určenia, že predmetná darovacia zmluva, je voči ním neúčinná. Žalobu odôvodnili tým, že darca S. J. (sám alebo i s ďalšími osobami) viedol voči ním viacero súdnych sporov, ktoré skončili jeho neúspechom, a v ktorých bol zaviazaný na náhradu ich trov konania. Keďže so žalovanou (jeho dcérou) si bol vedomý, že v budúcnosti mu vznikne povinnosť uhradiť im pohľadávky vzniknuté z titulu náhrady trov konania, predmetnou darovacou zmluvou previedol predmetné nehnuteľnosti na žalovanú, čím zmenšil svoju majetkovú podstatu na ich úkor, ako veriteľov. Uzatvorenie predmetnej darovacej zmluvy teda predstavovalo účelové konanie so snahou vyhnúť sa, alebo minimálne sťažiť uspokojenie ich pohľadávok. Okresný súd žalobe vyhovel v celom rozsahu. Odvolací súd výrok okresného súdu o neúčinnosti darovacej zmluvy potvrdil. Žalovaná podala dovolanie. Najvyšší súd rozsudok krajského a okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

Pohľadávka vzniknutá z titulu náhrady trov konania totiž vo svojej podstate predstavuje pohľadávku „sui generis“ oproti pohľadávkam vzniknutým napr. z titulu existencie konkrétneho záväzkovoprávneho vzťahu alebo zodpovednostného vzťahu, kedy v týchto prípadoch momentom splnenia konkrétnych záväzkovoprávnych podmienok resp. konkrétnych predpokladov zodpovednosti možno hovoriť o existencii tzv. „dospelých“ či splatnej pohľadávky, teda žalovateľnej pohľadávky. V prípade pohľadávky vzniknutej z titulu náhrady trov konania však takýto „medzistupeň vývoja“ pohľadávky, t. j. vo forme existencie „dospelých“ či splatnej, resp. vymáhateľnej pohľadávky neexistuje. Preto do doby, pokiaľ nebolo o náhrade trov konania právoplatne rozhodnuté, nemožno hovoriť o existencii pohľadávky z titulu náhrady trov konania, a to ani v prípade, ak v spore už došlo k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu (k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej), avšak bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Odporovateľné právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 42a ods. 1

2. Zastupovanie členov pozemkového spoločenstva pred súdmi

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15. 4. 2019

Anotácia:

Okresný súd Trenčín zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností podrobne špecifikovaných v žalobnom návrhu sú Obec W. a jednotliví členovia jeho pozemkového spoločenstva uvedení v žalobnom návrhu. Uviedol, že žalobca je zapísaný v registri pozemkových spoločenstiev. Ide o právnickú osobu, ktorej cieľom činnosti je zabezpečovanie lesnej výroby a zveľaďovania spoločného lesného majetku. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Súd prvej inštancie bol potom názoru, že aktívnu vecnú legitímáciu v predmetnom spore mali iba fyzické osoby, ktorých vlastnícke právo malo byť súdnym výkonom určené. Žalobcovi tak v konaní chýbala aktívna vecná legitímácia. Krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu. Žalobca podal vo veci dovolanie. Najvyšší súd z dôvodu viacerých pochybení rozsudok krajského a okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

K otázke výkladu (interpretácie) ustanovenia § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z. z., podľa ktorého Výbor môže zastupovať členov spoločenstva pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sa majú stať súčasťou spoločnej nehnuteľnosti, čím má byť podľa žalobcu daná jeho aktívna vecná legitímácia v spore (viď dôvodová správa k cit. ustanoveniu zák. č. 97/2013 Z. z.), dovolací súd uvádza, že Výbor je predovšetkým výkonným a štatutárnym orgánom spoločenstva (§ 16 ods. 1). Ide o obligatórny orgán spoločenstva, prostredníctvom ktorého spoločenstvo koná navonok. Samotný výbor však nemá právnu subjektivitu, právnickou osobou nie je výbor, ale spoločenstvo ako také. Hoci Civilný sporový poriadok explicitne nevyklučuje prípad, že zástupcom strany konania by bola entita bez právnej subjektivity (ak by takéto postavenie entite priznával osobitný zákon), dovolací súd má za to, že cit. ustanovenie § 16 ods. 2 je potrebné interpretovať tak, že zástupcom je v tam uvedených prípadoch spoločenstvo, ktoré koná prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu, a to výboru. Tak sa to napokon uvádza aj v dôvodovej správe k zákonu č. 110/2018 Z. z. (osobitná časť, čl. I, bod 37), ktorým bol ostatne novelizovaný aj § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z. z.: „Ustanovením sa zakladá zákonné zastúpenie členov spoločenstva spoločenstvom konajúcim prostredníctvom výboru.“

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Výbor pozemkového spoločenstva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 97/2013 Z. z. – § 16 ods. 2

3. Prikázanie sporu inému súdu z dôvodu veľkej vzdialenosti ku konajúcemu súdu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Ndc/17/2018 zo dňa 31. 1. 2019

Anotácia:

Okresný súd Prešov v spore o zaplatenie 3 500 eur s príslušenstvom predložil v zmysle § 39 ods. 3 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh žalovaných 1/ a 2/ na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Žalovaní 1/ a 2/ svoj návrh odôvodnili vzdialenosťou súdneho pojednávania od miesta bydliska 251 km, čo považujú za nemožné dostať sa na pojednávanie, keďže je to podľa ich názoru komplikované a auto nemajú.

Právna veta:

Žalovaní 1/ a 2/ odôvodňujú vhodnosť navrhovanej delegácie sporu s poukazom na veľkú vzdialenosť ku konajúcemu súdu od ich bydliska. K čomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, ale musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo. Žalovanými 1/ a 2/ uvádzané dôvody možno eliminovať formou vykonania procesných úkonov dožadovaným súdom (§ 104 CSP), resp. zvolením si zástupcu v spore, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Napokon aj žalovanými 1/ a 2/ uvádzaný dôvod veľkej vzdialenosti ku konajúcemu súdu od ich bydliska je vnímaný len z pohľadu ich bydliska a ani ten nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že strana sporu (prípadne jej zástupca) nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho a zakaždým dôvodom na prikázanie sporu inému súdu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Prikázanie sporu inému súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 39 ods. 3

4. Pochybnosti správcu dane o uskutočnení deklarováných plnení a jeho povinnosti pri vedení dokazovania

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžfk/53/2017 zo dňa 29. 1. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. septembra 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave tak, že kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku Krajského súdu zamietol. Krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 20. septembra 2016 ako aj rozhodnutie Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty (ďalej len „správca dane“) č. 103407736/2016 zo dňa 27. júna 2016 (ďalej len „rozhodnutie správcu dane“), vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a žalobcovi priznal voči žalovanému úplnú náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že v preskúmanom prípade žalovaný a tiež správca dane dospeli k záveru, že obchody deklarované žalobcom ako titul na zdaniteľné plnenia, z ktorých mu vznikol nárok na odpočítanie DPH, neprebehli deklarovaným spôsobom, žalobca nepreukázal ich reálnosť, neunesol dôkazné bremeno, keď sa mu právne relevantným spôsobom nepodarilo preukázať prijatie zdaniteľných obchodov od dodávateľov vystavujúcich faktúry. Taktiež Krajský súd poznamenal, že sám správca dane svoj záver o nepreukázaní reálneho uskutočnenia obchodu vyvodil zo svojej pochybnosti, či tovar bol skutočne dodaný žalobcovi, pretože dodanie tovaru, ako sám uviedol, nie je možné zistiť. Napriek tejto pochybnosti správca dane odmietol vypočítať konkrétnych svedkov navrhnutých žalobcom, ktorí boli prítomní pri dodaní tovaru a mali tak jednoznačnú vedomosť, či transakcia prebehla tak, ako tvrdil žalobca a aj bývalých konateľov jeho dodávateľov a vyvrátiť tým pochybnosti správcu dane.

Právna veta:

Pokiaľ mal teda správca dane dôvodné pochybnosti o uskutočnení žalobcom deklarováných plnení, resp. nepovažoval doklady, poskytnuté mu policajnými orgánmi za postačujúce, bolo jeho povinnosťou pristúpiť k ďalšiemu dokazovaniu. Za takejto dôkaznej situácie, t. j. keď správca dane vyslovil pochybnosti o dodaní tovaru žalobcovi bez toho, aby vykonal ďalšie dokazovanie, nemožno prijať ani záver o nesplnení podmienok na odpočítanie dane v zmysle ustanovení zákona o DPH.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Základné zásady správy daní, Dokazovanie, Priebeh a ukončenie daňovej kontroly

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 563/2009 Z. z. – § 3, § 24, § 46 ods. 9

5. K pojmu „občianske spolunažívanie“

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžk/44/2017 zo dňa 29. 1. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline tak, že obe zamietol. Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát vnútorných vecí ako žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie o priestupku Okresného úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy ktorým správny orgán prvého stupňa v bode 1. uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu uložil pokarhanie a zaviazal ho k povinnosti uhradiť trovy konania. Žalobca sa dopustil násilného správania voči matke jeho dieťaťa tak, že jej hodil do tváre piesok a následne ju fyzicky napadol tak, že ju udrel pravou rukou do tváre na lavé líce, pričom utrpela viaceré zranenia bez vystavenia PN. Žalobca úmyselne narušil občianske spolunažívanie.

Právna veta:

Priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ uvedeného zákona sa dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním. Z formulácie skutkovej podstaty tohto priestupku vyplýva, že za hrubé správanie majúce schopnosť narušiť občianske spolunažívanie sa považuje vyhrážanie ujmou na zdraví, úmyselné drobné ublíženie na zdraví, nepravdivé obvinenie z priestupku, schválnosti a prípadne ďalšie konania, ktoré sú svojou intenzitou a dopadmi kvalifikované obdobným spôsobom narušiť občianske spolunažívanie. Musí ísť o konania porovnateľné vo svojich dôsledkoch s konaniami, ktoré zákon priamo uvádza. O konanie postihnutelné podľa tohto ustanovenia pôjde napríklad pri hrubom porušení nepísaných pravidiel slušnosti, zdvorilosti či ohľaduplnosti k ostatným a pod. Zákonnodarca pojem „občianske spolunažívanie“ nedefinuje. Ide o neurčitý právny pojem (podobne ako verejný poriadok v § 47 zákon o priestupkoch), pod ktorým treba rozumieť určitý súhrn ustálených pravidiel konania a správania sa v spoločnosti, ktorý je založený na rešpektovaní práv ostatných ľudí, a ktorých dodržiavanie v určitom čase a mieste je v spoločnosti obvyklé. Za hrubé správanie, ktoré narušuje občianske spolunažívanie, možno považovať nielen príklady uvedené v § 49 ods. 1 písm. d/ uvedeného zákona, ale bezpochyby medzi ne patrí aj iné konanie smerujúce proti integrite inej osoby.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 372/1990 Zb. – § 49 ods. 1 písm. d/

6. K spáchaniu trestného činu na viacerých osobách pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5To/39/2019 zo dňa 21. 5. 2019

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica sa v predkladanom rozhodnutí zaoberal správnosťou právnej kvalifikácie skutku, ktorý spočíval v tom, že obžalovaný pre vlastnú spotrebu aj za účelom ďalšieho predaja prechovával materiál s obsahom THC a túto látku viackrát predal iným osobám. Súd prvého stupňa toto konanie podradil pod skutkovú podstatu trestného činu podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, keď sa domnieval, že realizáciou predaja drogy došlo k spáchaniu trestného činu závažnejším spôsobom konania v zmysle ustanovenia § 138 písm. j) Trestného zákona, keďže čin mal byť podľa jeho názoru spáchaný na viacerých osobách.

Odvolačný súd sa však s uvedeným výkladom nestotožnil a upozornil, že pri tzv. drogových trestných činoch osoby nakupujúce drogy nemôžu byť automaticky posudzované ako poškodené. Pokiaľ teda obžalovaný predáva drogy viacerým osobám, neznamená to, že by sa jeho trestná činnosť mala posúdiť podľa ustanovenia § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona; v prípade, že sa obžalovaný predajom obohatí v zákonom stanovenej výške, je možné túto skutočnosť zohľadniť podradením pod ustanovenie § 172 ods. 2 písm. e) Trestného zákona.

Právna veta:

Podľa § 127 ods. 12 Tr. zák. viacerými osobami sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby. Z konštantného výkladu ust. § 138 písm. j) Tr. zák. vyplýva, že zmysel predložky „na“ viacerých osobách je naplnený iba vtedy, ak nesú negatívne následky spáchania trestného činu aspoň tri osoby. Teda konaním páchatela musia byť poškodené najmenej tri osoby. V trestnom stíhaní v drogových veciach však osoby drogy kupujúce nevystupujú v procesnom postavení poškodených, ale procesnom postavení svedkov. Osoba, ktorá si drogu kupuje, nie je samotnou kúpou drogy osobou poškodenou. Hoci pri predaji drog ide o tzv. „čierny obchod“, vystupujú v ňom účastníci (kupujúci a predávajúci) na základe prejavu vzájomnej a súhlasnej vôle. Kupujúci samotnou kúpou drogy neutrpí ujmu na akýchkoľvek svojich právach, pričom á priori bez toho, aby to bolo preukázané, nemožno konštatovať, že každý kupujúci je liečiacou sa drogovou závislou osobou, a teda túto okolnosť považovať za kvalifikačné kritérium a to v neprospech páchatela. Nemožno totiž v totožnom právnom vzťahu tú istú osobu považovať aj za poškodeného aj za páchatela trestnej činnosti (nakoľko práve identickým momentom – kúpou a následnou držbou drogy, sa sám dopúšťa úmyselného trestného činu). Skutočnosť, že predávajúci drogy predáva viacerým osobám (teda zohľadniť vyššiu závažnosť jeho konania), možno najmä prostredníctvom subsumcie konania pod pojem spáchanie činu „vo väčšom rozsahu“ (§ 172 ods. 2 písm. e) Tr.zák.), samozrejme za predpokladu, že sa preukáže, že dealerstvom sa predávajúci obohatil aspoň o sumu 2660 eur.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Nedovolená výroba a držba omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzorov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 127 ods. 12, § 138 písm. j), § 172 ods. 2 písm. c)

7. Ak sa predáva nehnuteľnosť ako celok, nemusia byť v zmluve špecifikované spoluvlastnícke podiely predávajúcich

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/73/2018 zo dňa 17. 4. 2019

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie Krajského súdu Trenčín bolo vydané v spore o určenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorý bol žalobcami iniciovaný najmä z dôvodu, že v kúpnej zmluve mala byť dohodnutá vyššia kúpna cena, než nakoniec vyplývala z textu zmluvy. Žalobcovia napádali aj skutočnosť, že v zmluve nebol dostatočne špecifikovaný ani spôsob výplaty kúpnej ceny a zároveň chýbala presná špecifikácia predmetu prevodu, pretože v zmluvnom texte nebola uvedená veľkosť spoluvlastníckych podielov žalobcov ako predávajúcich. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s tým, že uzatvorenú zmluvu posúdil ako platnú.

Krajský súd Trenčín v odvolacom konaní rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia s významom pre prax zdôraznil, že v zmluve o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam, na základe ktorej prevádzajú celú vec v podielovom spoluvlastníctve všetci spoluvlastníci, nemusí byť v texte zmluvy obsiahnutá aj konkretizácia veľkosti spoluvlastníckych podielov jednotlivých spoluvlastníkov, pretože pre prevod vecí v celosti ich veľkosť ani nie je podstatná. Absencia uvedenej informácie teda nespôsobuje neplatnosť zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti.

Právna veta:

Neuvedenie spoluvlastníckych podielov jednotlivých predávajúcich v kúpnej zmluve nemá vplyv na zrozumiteľnosť a určitosť prejavu vôle, pokiaľ sú predávajúcimi všetci spoluvlastníci a z kúpnej zmluvy je zrejmé, že predmetom prevodu je celá nehnuteľnosť (teda všetky spoluvlastnícke podiely všetkých spoluvlastníkov).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Podielové spoluvlastníctvo, Prevod vlastníckeho práva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 37 ods. 1, § 132, § 137
162/1995 Z. z. – § 42 ods. 2 písm. c)

8. Závazok zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve neprechádza na právnych zástupcov

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 6Co/94/2018 zo dňa 29. 4. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie Krajského súdu Nitra bolo vydané v spore, v ktorom sa žalobca voči žalovaným domáhal nahradenia vyhlásenia vôle na uzatvorenie darovacej zmluvy. Žaloba bola podaná voči právnym nástupcom účastníka zmluvy o budúcej darovacej zmluve, ktorý sa žalobcovi zaviazal, že do jeho vlastníctva daruje spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach. Po uzatvorení zmluvy o budúcej darovacej zmluve však budúci darca zomrel; keď teda boli splnené podmienky pre uzatvorenie realizačnej darovacej zmluvy, domáhal sa budúci obdarovaný ako žalobca jej uzatvorenia voči jeho právnym nástupcom. Súd prvej inštancie žalobu zamietol.

Krajský súd Nitra ako odvolací súd rozhodnutie sčasti potvrdil. K možnosti prechodu záväzku zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve na právneho nástupcu uviedol, že z právneho hľadiska je základnou charakteristickou črtou darovacej zmluvy dobrovoľnosť. Z tohto dôvodu má podľa názoru odvolacieho súdu aj záväzok zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve osobnomajetkový charakter a preto na právnych nástupcov zaviazaného neprechádza; výnimkou by bola len situácia, keby darca zomrel až po uzatvorení darovacej zmluvy.

Právna veta:

- I. Darovacia zmluva v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je najznámejším typom bezodplatnej zmluvy. Táto črta darovacej zmluvy sa prejavuje v tom, že darca za poskytnutý dar nedostáva žiadnu majetkovú protihodnotu. Pre darovaciu zmluvu je ďalej charakteristická zásada liberality: poskytnutie daru nesmie byť plnením právnej povinnosti, ktorá by povinnému vyplývala zo zákona alebo z uzavretej zmluvy. Z vyššie uvedeného vymedzenia darovacej zmluvy možno vyvodiť, že: a/ darovanie podľa § 628 možno vykonať iba na základe zmluvy, b/ darca poskytuje dar bezodplatne a bez právnej povinnosti, c/ darca poskytuje majetkové hodnoty na úkor svojho majetku, d/ v darovacej zmluve sa musí odzrkadľovať priamy úmysel darcu (liberalitas) poskytnúť dar niekomu inému. Z toho možno vymedziť, že medzi pojmové znaky darovacej zmluvy patrí: a/ predmet darovania, b/ bezodplatnosť a c/ dobrovoľnosť. Pre darovaciu zmluvu je teda charakteristická dobrovoľnosť na strane darcu, skutočnosť, že darca nemal na poskytnutie majetkového plnenia právnu povinnosť a najmä okolnosť, že vec je obdarovanému poskytovaná bezodplatne.
- II. Pokiaľ ide o žalované, je nepochybné, že ich právny predchodca sa zmluvou o uzavretí budúcej darovacej zmluvy zaviazal, že poskytne žalobcovi svoje spoluvlastnícke podiely na príslušných nehnuteľnostiach ako dar, pokiaľ bude na základe rozhodnutia súdu vo vtedy prebiehajúcom súdnom spore zapísaný za ich vlastníka v katastri nehnuteľnosti. Avšak právny predchodca žalovaných rade zomrel pred tým, ako by vôbec darovaciu zmluvu uzatvoril. V prípade, ak by právny predchodca uzatvoril darovaciu zmluvu a po jej uzatvorení zomrel, pred tým, ako bol povolený návrh na vklad, tak by súd v konaní o dedičstve rozhodoval o tom, na koho dňom úmrtia poručiť prešli nehnuteľnosti a záväzok odovzdať nehnuteľnosti obdarovanému a iba dedičia predmetných nehnuteľností a zodpovedajúce záväzku by boli právnymi nástupcami zomrelého darcu a účastníkmi konania o povolení vkladu. Avšak v danom prípade právny predchodca žalovaných zomrel predtým, ako by vôbec darovaciu zmluvu uzatvoril, odvolací súd zastáva názor, že tento jeho záväzok neprechádza na právnych nástupcov, pretože ide o osobnomajetkové právo, ktoré sa viaže výlučne na jeho osobu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o budúcej zmluve

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 50a ods. 3, § 579 ods. 1, § 628

9. K porušeniu zákazu konkurencie dôjde len vtedy, keď medzi dotknutými subjektami existuje reálne súperenie

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/179/2017 zo dňa 18. 4. 2019

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané na základe žaloby spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá sa voči spoločníkovi domáhala vydania prospechu z obchodu realizovaného v prospech inej spoločnosti, v ktorej vykonával funkciu spoločníka a zároveň štatutárneho orgánu. Prospechom z obchodu mal byť rozdiel medzi predajnou cenou a nákupnou cenou dotknutého tovaru. Žalovaný porušenie zákazu konkurencie odmietal. Jeho obranou bolo, že časť nakúpeného tovaru použil pre osobnú potrebu a časť dodal v rámci priateľských vzťahov odberateľovi z iného štátu. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s poukazom na neunesenie dôkazného bremena ohľadom vzniknutého prospechu.

Krajský súd Bratislava rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia však zdôraznil, že pri posudzovaní splnenia podmienok postihu kvôli porušeniu zákazu konkurencie nemožno vychádzať len z jazykového výkladu príslušných ustanovení, ale treba prihliadnúť tiež na to, aké záujmy majú byť chránené. K porušeniu zákazu konkurencie podľa jeho názoru môže dôjsť len vtedy, ak posudzované osoby možno reálne považovať za súťažiteľov, ktorí spolu súperia na relevantnom trhu. V danom prípade sa však realizované transakcie takýchto osôb netýkali.

Právna veta:

- I. Odvolací súd súhlasí s názorom žalovaného, že zákaz konkurencie je inštitút, ktorý súvisí s ochranou hospodárskej súťaže, a teda treba skúmať tento inštitút z pohľadu súťažných vzťahov.
- II. Zákaz konkurencie možno reálne porušiť, len ak medzi dotknutými subjektami existuje reálna hospodárska súťaž, reálne súperenie obchodných spoločností ako podnikateľov.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zákaz konkurencie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 65, § 84, § 99, § 136, § 139 ods. 4, § 196, § 249

10. Dojednanie o poplatku za možnosť odkladu splatnosti splátok úveru ako neprijateľná zmluvná podmienka

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Co/50/2018 zo dňa 14. 5. 2019

Anotácia:

Krajský súd Nitra v predkladanom rozhodnutí posudzoval zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, ktorá bola uzatvorená s dlžníkom v postavení spotrebiteľa. V súvislosti s poskytnutím úveru zároveň jeho poskytovateľ s dlžníkom dohodol, že mu na jeho žiadosť poskytne službu spočívajúcu v možnosti odkladu určitého počtu splátok a dlžník sa za túto službu zaviazal poskytovateľovi úveru zaplatiť odmenu. Súd prvej inštancie posúdil celú zmluvu ako neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi.

Krajský súd Nitra ako odvolací súd s názorom okresného súdu súhlasil; zároveň však považoval za potrebné výslovne uviesť, že dojednanie spočívajúce v povinnosti spotrebiteľa zaplatiť poplatok za umožnenie odkladu splátok na jeho žiadosť, ktorá je v podstate len hypotetická, je nutné v každom prípade považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Účelom takéhoto dojednania je podľa súdu faktické zníženie sumy úveru vyplateného spotrebiteľovi (ku ktorému dochádza formou započítania nároku na odmenu za možnosť povolenia odkladu a nároku na vyplatenie úveru). Navonok teda ide o dojednanie v prospech spotrebiteľa, v skutočnosti však z neho nekalým spôsobom profituje poskytovateľ úveru.

Právna veta:

Súd považoval za potrebné vyjadriť sa osobitne aj k poplatku za poskytnutie služby spočívajúcej v odklade splátok. Aj pri dojednaní tohto poplatku súd vidí vybočenie z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku, a v tomto zmysle vrátane produktu poskytovaného nebankovou inštitúciou, pokiaľ veriteľ spotrebiteľovi neposkytuje nijakú službu, ale len hypotetickú možnosť požiadať o odklad splátok. Žalobca uhradil poplatok (odplatu) bez ohľadu na to, či túto „hypotetickú“ možnosť už aj vzhľadom na podmienky, ktoré žalovaný stanovil pre možnosť odkladu splatnosti splátok, ako dlžník využije, alebo nevyužije. Nepochybne odplata za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere, predstavuje peňažný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke nebolo dodané a služba v skutočnosti bola len záujmom dodávateľa. V tejto súvislosti ide o nekalú obchodnú praktiku, pretože bola vykonaná v rozpore s odbornou starostlivosťou a podstatne narušuje ekonomické správanie sa priemerného spotrebiteľa, ktorý v čase uzatvorenia Zmluvy sledoval získanie úveru na zariadenie domácnosti. Pre žalobcu uzatvorená dohoda, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru nemala žiadny praktický význam. Takúto dohodu o poskytnutí služby napriek deklarácii, že jej podpisom nebol podmienený podpis úverovej zmluvy, je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, sofistikovane umiestnenú do zmluvy samotnej. Ide o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi nachádzaním spôsobu neoprávneného obohacovania sa spôsobom navonok neutrálnym. Takýto postup súd v žiadnom prípade, s ohľadom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, nemohol aprobovať. Uvedená skutočnosť je tak len ďalším dôvodom vedúcim k záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy, keďže tento poplatok bol zo strany veriteľa hneď započítaný na sumu poskytnutého úveru, ide teda opätovne o podstatnú náležitosť predmetnej úverovej zmluvy a to v podobe skutočne poskytnutého plnenia spotrebiteľovi.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Spotrebiteľské zmluvy, Neprijateľné zmluvné podmienky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, 4, 5

11. Správny orgán musí zaujať odôvodnené stanovisko k návrhu testu proporcionality za účelom použitia nezákonného dôkazného prostriedku

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 7S/32/2015 zo dňa 30. 4. 2019

Anotácia:

Krajský súd Košice sa v rozhodnutí zaoberal otázkou prípustnosti obrazovo – zvukového záznamu, ktorý bol vyhotovený bez súhlasu nahrávaného obvineného z priestupku, ako dôkazného prostriedku v priestupkovom konaní. Príslušné správne orgány s ohľadom na absenciu súhlasu s vyhotovením záznamu vyhodnotili dôkaz ako nezákonný; navrhovatelia na to reagovali požiadavkou, aby správny orgán v súvislosti s týmto dôkazom vykonal test proporcionality.

Následne sa vec dostala na základe podanej správnej žaloby pred Krajský súd Košice. Tento rozhodnutie správneho orgánu zrušil. Zdôraznil pritom, že v prípade dôkaznej núdze možno aj v priestupkovom konaní výnimočne použiť ako dôkaz obrazovo – zvukový záznam vyhotovený v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Jeho použitie však musí byť odôvodnené výsledkami testu proporcionality. Pokiaľ je v priestupkovom konaní takýto dôkaz predložený a navrhovatelia v súvislosti s jeho použitím žiadajú vykonať test proporcionality, nemôže správny orgán tento návrh ignorovať. Pokiaľ k návrhu nezaujme riadne stanovisko, ktoré bude náležite odôvodnené, ide o vadu, ktorá môže mať za následok zrušenie rozhodnutia.

Právna veta:

Dôkazmi, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, sú najčastejšie dôkazy získané svojpomocne účastníkmi konania a dané k dispozícii správne orgánu. Jedná sa v praxi najmä o audiovizuálne záznamy vyhotovené bez vedomia alebo bez súhlasu osoby, ktorej osobný prejav je na danom zázname zachytený. Problémom je v tomto prípade najmä rozpor s ustanoveniami občianskeho práva upravujúcimi ochranu osobnosti a prejavov osobnej povahy (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka), ako aj s čl. 8 dohovoru a čl. 16, 19 ústavy. Pokiaľ by sa spravidla pre dôkaznú núdzu mal použiť aj takýto dôkaz, tento musí prejsť testom proporcionality. Správny orgán musí posúdiť, či je v danom prípade namieste uprednostniť verejný záujem na odhaľovaní a postihovaní protispoločenskej činnosti alebo právo dotknutej osoby na ochranu osobnosti. Takúto dilemu pre účely civilného súdneho konania rieši Civilný sporový poriadok v čl. 16 ods. 2, podľa ktorého súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Vychádzajúc z uvedeného bolo povinnosťou žalovaného reagovať na požiadavku navrhovateľov na vykonanie testu proporcionality vo vzťahu k nimi navrhovanému dôkazu a zaujať k tomuto návrhu svoje stanovisko, ktoré bolo potrebné náležite odôvodniť.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Priestupky, dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 71/1967 Zb. – § 34
372/1990 Zb. – § 74

12. K vyživovacej povinnosti v súvislosti s prerušením vysokoškolského štúdia na 1 rok za účelom zdokonalenia sa v cudzom jazyku

Rozsudok Krajského súdu sp. zn. 6CoP/24/2019 zo dňa 19. 8. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zrušenie vyživovacej povinnosti, ktorého sa domáhal otec plnoletej dcéry. Poukazoval na to, že prerušila vysokoškolské štúdium, ktoré malo byť zakončením prípravy na jej budúce povolanie, a to na jeden semester kvôli štúdiu anglického jazyka a následne ešte na ďalší semester, v ktorom sa venovala sčasti štúdiu španielskeho jazyka a sčasti sa starala o deti za ubytovanie a stravu. Súd prvej inštancie návrh otca na zrušenie výživného zamietol.

Po podanom odvolaní posudzoval skutkový stav Krajský súd Trenčín, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ sa dieťa rozhodne pre vysokoškolské štúdium, bude rodič spravidla povinný poskytovať výživné do doby, než dieťa v štandardnej dĺžke štúdia vysokú školu ukončí. V prípade, že je štúdium prerušené a dieťa si ho touto formou predlžuje, treba vždy posúdiť, aký bol dôvod prerušenia. Podľa názoru súdu však nebude dôvodom na zrušenie vyživovacej povinnosti predĺženie štúdia o 1 rok v dôsledku jeho prerušenia kvôli štúdiu cudzieho jazyka.

Právna veta:

- I. Vyživovacia povinnosť (z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie) spravidla končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese (prvá ukončená vysoká škola alebo univerzita), ak sa dieťa rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole. V prípade, ak oprávnený toto vzdelanie neukončí v štandardnej dĺžke, je potrebné skúmať, z akých dôvodov došlo k predĺženiu štúdia (napríklad formou prerušenia štúdia) a tie potom vyhodnotiť z hľadiska toho, či za ten čas bol objektívne schopný nadobudnúť také vlastnosti a schopnosti, ktorému umožňujú dosahovať pravidelný a postačujúci príjem z povolania.
- II. V súdnej veci prípade bolo listinami, predloženými oprávnenou, preukázané, že menovaná stále študuje na (prvej) vysokej škole, pričom k prerušeniu jej štúdia došlo za účelom zdokonalenia sa v cudzom jazyku, ktorý cieľ nepochybne môže prispieť k väčším možnostiam uplatnenia sa oprávnenej na pracovnom trhu po ukončení štúdia. Nejde o v súčasnosti neštandardný jav, pričom dĺžka toho prerušenia (1 rok) nie je neprimeraná v tom zmysle, že by neúmerne predlžovala riadnu dobu štúdia oprávnenej na vysokej škole.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Vyživovacia povinnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 1

13. K možnosti opätovného priznania príspevku na výživu rozvedeného manžela po uplynutí piatich rokov od rozvodu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/4/2019 zo dňa 27. 2. 2019

Anotácia:

Navrhovateľka namietala, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí. Vzhľadom na to, že nový návrh na predĺženie poskytovania príspevku na výživu rozvedenej manželky nebol podaný pred uplynutím doby piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, cíti potrebu oznámiť závažné dôvody, ktoré spôsobili opomenutie týchto právnych úkonov. Poukázala na to, že v čase, keď uplynula päťročná lehota, t. j. dňa 16. 6. 2016, jej zdravotný stav bol natoľko vážny, keďže je dlhodobo liečená na psychiatrickej ambulancii v Kremnici, od roku 2011 nebola schopná vykonávať akékoľvek právne úkony, bola medikamentózne liečená a žila v depresiách, ktoré jej bránili reálne myslieť a konať. V tom období v roku 2016 sa nemohla zúčastňovať ani na pojednávaniach, nakoľko nemala načúvací aparát. Taktiež prišla v tom období o osobnú asistentku a tlmočníčku. Z týchto dôvodov žiadala návrhu vyhovieť a predĺžiť dobu poskytovania príspevku na výživu rozvedenej manželky na neurčito sumou 40 EUR mesačne.

Právna veta:

Predĺženie poskytovania príspevku na výživu rozvedeného manžela nad hornú hranicu piatich rokov prichádza do úvahy len na návrh oprávneného manžela. Predĺžiť možno len lehotu, ktorá trvá, a preto návrh musí byť podaný v priebehu jej plynutia. Návrh nebol podaný v priebehu plynutia lehoty, naviac, vyživovacia povinnosť bola zrušená. Z tohto dôvodu súd návrhu nemohol vyhovieť.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 76

14. Neposkytovanie informácií spoločníkovi je dôvodom pre zrušenie jeho účasti v spoločnosti

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 13Cob/160/2019 zo dňa 18. 9. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zrušení účasti spoločníčky v spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá nadobudla obchodný podiel v rámci dedičského konania. Po nadobudnutí podielu s ňou druhý spoločník spoločnosti odmietal komunikovať; zároveň konateľ ignoroval jej žiadosti o predloženie účtovných dokladov spoločnosti. Okresný súd podanej žalobe vyhovel najmä z dôvodu, že žalobkyni nebolo žiadnym spôsobom umožnené podieľať sa na riadení spoločnosti.

Krajský súd Žilina po posúdení podaného odvolania rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Nad rámec záverov súdu prvej inštancie ďalej zdôraznil, že pokiaľ je spoločníkovi upierané jeho právo byť informovaný o záležitostiach spoločnosti, ktoré súvisí s jeho právom podieľať sa na riadení a kontrole spoločnosti, vždy pôjde o dôvod, pre ktorý od spoločníka nemožno ďalej spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrval. Právo na informácie o spoločnosti pritom spoločníkovi nemožno uprieť ani s odkazom na skutočnosť, že obchodné vedenie je zverené do pôsobnosti konateľa spoločnosti.

Právna veta:

- I. K tomu, aby žalobkyňa ako spoločník v spoločnosti – žalovaného mohla vykonávať svoje právo riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti, nepochybne musí disponovať tomu zodpovedajúcou mierou vedomostí, informácií získavaných z dokladov spoločnosti. Aby tieto vedomosti a informácie spoločník, ktorým je žalobkyňa, získal, tak k tomu v potrebnej miere jej musí spoločnosť umožniť nahliadať do dokladov, aby tak následne s náležitou zodpovednosťou ako spoločník mohla naplniť a realizovať svoje práva, ale súčasne aj povinnosti spoločníka. Práva spoločníka týkajúce sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti sú základnými právami, na výkone ktorých sa spoločník zúčastňuje. Žalobkyni pri naplnení a výkone týchto práv je zo strany druhého spoločníka žalovaného bránené, resp. nie je jej umožnené, aby tieto práva mohla žalobkyňa realizovať, naplňovať i napriek viacerým výzvam vo vzťahu k druhému spoločníkovi, konateľovi, ktorý žalovaného ako spoločnosť zastupuje.
- II. Medzi najvýznamnejšie nemajetkové práva spoločníka patrí právo byť informovaný o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti. Medzi doklady, do ktorých je spoločník oprávnený nahliadať, možno zaradiť všetky doklady súvisiace s fungovaním spoločnosti a s realizáciou predmetu jej činnosti, najmä účtovné doklady a zmluvy, ktoré uzatvára konateľ v mene spoločnosti. Je potrebné zvýrazniť tú skutočnosť k zákonnej úprave práv spoločníkov, obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, že ide o základné právo spoločníka podieľať sa na riadení a kontrole činnosti spoločnosti, s výkonom ktorého práva súvisí jeho právo požadovať informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti.
- III. Žalobkyni je znemožňované realizovať jej práva spoločníka spoločnosti, pričom ide o základné práva, len cez ktoré sa môže aktívnym spôsobom podieľať na riadení spoločnosti a kontrole jej činnosti, preto tento dôvod je skutočnosťou, pre ktorú nie je možné spravodlivo žiadať, aby žalobkyňa zotrvala v spoločnosti ako spoločník.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zrušenie účasti spoločníka súdom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 122 ods. 2, 148 ods. 1

15. Pri ušlom zisku spôsobenom úverovým podvodom sa nezohľadňujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/34/2019 zo dňa 15. 5. 2019

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore iniciovanom na základe žaloby na náhradu škody, ktorá bola spôsobená prečinom úverového podvodu v súvislosti s úverovou zmluvou uzatvorenou žalobcom. Žalobca žalovanej na základe uzatvorenej zmluvy vyplatil úver, ktorý nemala v úmysle splatiť a ani ho nikdy platiť nezačala. Žalobca sa domáhal náhrady škody vo výške poskytnutých finančných prostriedkov a ďalej tiež ušlého zisku, ktorý podľa neho tvoril dohodnutý úrok a ďalej administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Súd prvej inštancie nárok čo do uplatnenej náhrady ušlého zisku nepriznal s odôvodnením, že ak by bola úverová zmluva platná, išlo by s ohľadom na zákonom požadované náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere o bezúročnú a bezodplatnú zmluvu.

Krajský súd Banská Bystrica v rozhodnutí o podanom odvolaní s názorom súdu prvej inštancie nesúhlasil. Uviedol, že pri určovaní výšky škody spôsobenej trestným činom úverového podvodu musí súd postupovať striktnie podľa ustanovenia § 442 Občianskeho zákonníka. Ani pri posudzovaní ušlého zisku teda nemôže prihliadať na to, či úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti stanovené pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Právna veta:

- I. Pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom (o čom v danom prípade niet pochýb, aj vzhľadom na obsah odvolania žalobcu) tak v ďalšom konaní (po zrušujúcom rozhodnutí odvolacím súdom) okresný súd pri rozhodovaní o tomto nároku (nároku na náhradu škody), bol povinný skúmať danosť tohto nároku. V konaní o náhradu škody žalovaná ako škodca nemá a nemôže mať postavenie spotrebiteľa. Ak si okresný súd ustálil predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu (byť viazaný ustanovením § 193 posledná veta CSP), pri určení výšky škody bol povinný postupovať výlučne podľa ustanovenia § 442 Občianskeho zákonníka. Nebol správny postup okresného súdu, ktorý skúmal a vyhodnocoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to najmä pri zisťovaní toho, čo žalobcovi ušlo z majetku.
- II. Je povinnosťou žalobcu (poškodeného) preukázať, že v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou nedošlo u neho k konkrétnemu zväčšeniu majetku. V prípade podvodným konaním uzavretej úverovej zmluvy budú ušlým ziskom poškodeného úroky, ktoré by žalobca (poškodený) dosiahol pri pravidelnom behu vecí (nebyť škodovej udalosti). Žalobca (poškodený) by musel preukázať, že nedošlo k rozmnoženiu jeho majetkových hodnôt (istiny úveru navýšenej o zmluvné úroky), ktoré mohol odôvodnene očakávať so zreteľom na obvyklý chod vecí. Musí ísť o konkrétny reálne dosiahnuteľný majetkový prospech s prihliadnutím na všetky okolnosti. Vzhľadom na charakter úverovej zmluvy (možnosť jej splatenia pred konečnou splatnosťou, v deň konečnej splatnosti, prípadne jednorázovo) možno len ťažko predpokladať, že by žalobca (poškodený) úspešne preukázal ušlý zisk (predložením platobnej histórie, úverovej zmluvy, s uvedením zmluvného úroku za poskytnutý úver a poplatku, pod.) Vylúčené je však posudzovanie ušlého zisku podľa ne/naplnenia zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ako to urobil okresný súd) keďže predmetom konania nie je plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Právna oblasť: Trestné právo, Občianske právo

Právny inštitút: Náhrada škody, Úverový podvod

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 442
300/2005 Z. z. – § 222
129/2010 Z. z. – § 11